

Stanowisko RO HUBY w sprawie projektu Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia

przyjęte w postaci uchwały podczas posiedzenia plenarnego 20 sierpnia 2008 r.

Szanowni Państwo,

w dniu 12 sierpnia 2008 r. w siedzibie Urzędu Miejskiego Wrocławia odbyła się publiczna prezentacja projektu *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia*. W oparciu o statut RO Huby nadany jej przez Radę Miasta oraz ustawę *Prawo ochrony środowiska* przedstawiamy nasze uwagi do projektu *Programu*.

Wstęp

Po ośmiu latach oczekiwania, mieszkańcy Wrocławia, w tym i wrocławskiego osiedla Huby, którego społeczną reprezentację stanowi Samorządowa Jednostka Pomocnicza Rada Osiedla Huby, doczekali się publicznej prezentacji programu ochrony ich zdrowia przed hałasem. Bez wątpienia *Program* taki może stanowić przełom w postrzeganiu znaczenia i ograniczeniu wpływu nadmiernego hałasu na jakość życia w środowisku miejskim Wrocławia. Istnieje także możliwość, że *Program* stanie się jeszcze jednym dokumentem, którym urząd miejski może się wykazać, a który będzie pozbawiony widocznych efektów, tak jak stało się to w przypadku programów usuwania odpadów czy polityki mieszkaniowej itd. (jest to oczywiście nasza ocena subiektywna). **Dlatego u podstaw naszej oceny rozwiązań zawartych w *Programie* znalazły się praktyczne aspekty jego zastosowania.**

Osiedla Huby liczy ok. 26 tys. mieszkańców. Znajduje się pomiędzy drogą krajową (ul. Ślężna) a planowaną trasą dojazdową do autostrady (Trasa Krajowska). Od południa zamyka je Obwodnica Śródmiejska. Prezentacja wyników pomiarów przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu zawartych w mapie akustycznej Wrocławia potwierdza wcześniejsze ustalenia co do trendu i nasilenia zjawisk związanych z nadmierną ekspozycją na hałas budynków zlokalizowanych wzdłuż al. Armii Krajowej – części Obwodnicy Śródmiejskiej. Wg przybliżonych wyliczeń w obszarze przekroczeń hałasu znajduje się ok. 4200 mieszkańców naszego miasta.

Część I – uwagi

- 1. Termin prezentacji** - Praktyka realizacji wymogu publicznej prezentacji projektu *Programu*, jak i publicznej dyskusji, w naszym przekonaniu jest niezadowolająca. *Program* jest prezentowany – jak zwykle – w godzinach przedpołudniowych, w dzień roboczy, co automatycznie wyklucza część osób zainteresowanych z udziału w prezentacji. Jest to uwaga odnosząca się do innych publicznych prezentacji realizowanych przez niektóre wydziały UM np. BRW, zatem **dotyczy ona pewnej kultury administracji i szacunku wobec mieszkańców.**
- 2. Sposób prezentacji.** - Nasze zastrzeżenia i obawy budzi praktyczna przydatność prezentacji wyników pomiaru hałasu w szczegółowym podziale na wyodrębnione obszary. Np. al. Armii Krajowej (główne źródło hałasu na południu osiedla Huby) na odcinku od ul. Ślężnej do Bardzkiej zaprezentowana została jako 7(?) oddzielnych części, każdy o swoim, cząstkowym parametrze *M*.

Pytamy, jak wyglądać będzie uszeregowanie preliminarza działań o którym mowa z paragrafie 3 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 października 2002 r. (Dz.U. Z 2002 r. Nr 179, Poz. 1498) – tj. wyszczególnienie podstawowych kierunków i zakresu działań niezbędnych do przywrócenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku oraz ustalenia ich kolejności w oparciu o wskaźnik M, o czym mówi paragraf 7 pkt 2 w/w rozporządzenia, jeżeli Program dla tego obszaru składa się z wycinków a nie daje obrazu całości potrzeb ?!?

3. **Zakres podmiotowy opracowania - objęcie opracowaniem wyłącznie osób zameldowanych.** - Obliczenie wskaźnika *M* odbyło się z zastosowaniem kryteriów fizycznych (akustycznych) i administracyjno-ewidencyjnych. Zwracamy uwagę, że odniesienie Programu wyłącznie do osób zameldowanych, chociaż zgodne ze stanem prawnym w okresie dokonywania pomiarów, obecnie – wobec zniesienia obowiązku meldunkowego, daje fałszywy obraz ilości osób rzeczywiście narażonych na hałas. Co więcej, wypacza to wszelkie ustalenia odnośnie zakresu i kolejności podejmowanych działań. Można przypuszczać, że w przyszłości postępowanie takie poważnie ograniczy możliwość badania zmian zjawisk klimatu akustycznego miasta. Program walki z hałasem, za którym idą konkretne inwestycje publiczne, nie może być oparty o fałszywe przesłanki, a w chwili obecnej wydaje się że jest i będzie. Jest to więc program ochrony przed hałasem osób zameldowanych. Studenci, obcokrajowcy, którymi nasze miasto się chlubi, na ochronę przed hałasem nie zasługują, chociaż płacą daniny lokalne i przyczyniają się do rozwoju miasta. Znakomicie problem ten obrazuje przypadek dwóch 4-piętrowych bloków przy al. Armii Krajowej, z których jeden został objęty algorytmem wskaźnika *M*, a drugi nie, bo ilość osób zameldowanych w budynku była niewystarczająca (oba obiekty mają identyczną budowę, ilość kondygnacji itd.). Przypominamy, że głównym celem programu zwalczania hałasu w całej UE jest doprowadzenie do sytuacji w której „żaden mieszkaniec UE nie będzie narażony na hałas o poziomie zagrażającym zdrowiu lub jakości życia” Dodajmy, że Prawo ochrony środowiska w art. 118 par. 4 pkt 7 traktuje o „liczbie ludności zagrożonej hałasem” i nie wprowadza ograniczenia w postaci kryterium ewidencyjno-administracyjnego.
4. **Proponowane działania dostosowawcze.** - Nasze najwyższe zdumienie wzbudziły jednak proponowane działania, dzięki którym ma nastąpić ograniczenie hałasu w obszarach jego przekroczenia. Po 8 latach oczekiwania na program, który kosztował podatników kilka mln złotych, dowiadujemy się, że aby zmniejszyć hałas w mieście należy: naprawić drogi, wybudować obwodnicę autostradową, zmniejszyć prędkość pojazdów itp. Są to truizmy, oczywistości. Nie bardzo rozumiemy w jakim celu zostały wydane pieniądze na Program, którego zalecenia prowadzą się wyłącznie do tego? Wystarczy skorzystać – za darmo - z opracowań właściwych w sprawach akustyki instytutów. Za skandal i kpinę uważamy pomysł, który jak rozumiemy firmuje WŚiR UM, uznający za główny sposób ograniczenia hałasu przy Obwodnicy Śródmiejskiej (na odcinku od Ślężnej do Bardzkiej i pewnie gdzie indziej także) budowę obwodnicy autostradowej. Dlatego domagamy się poważnego potraktowania tego zagadnienia tak jak robi się to w cywilizowanej Europie. Przypominamy, że stanowisko Parlament Europejski w Strasbourgu, którego efektem są przepisy wprowadzające obowiązki w zakresie zwalczania hałasu, dotyczą zwalczaniu hałasu, a nie wiary w to, że np. budowa obwodnicy autostradowej zmniejszy hałas komunikacyjny wzdłuż Obwodnicy Śródmiejskiej do poziomów akceptowalnych, szczególnie wobec faktu, że na zmierzony potok pojazdów ciężkich we Wrocławiu co najmniej w 60% stanowi ruch związany z naszym miastem a nie tranzytem przez nie, a obwodnica będzie rozbudowywana w kierunku Wyspy Opatowickiej (pamiętamy jeszcze porażającą trafność prognoz sporządzanych dla ruchu pojazdów na obwodnicy z lat 90-tych).

Część II – podsumowanie

Podsumowując całość rozważań stwierdzamy, że:

- W naszym przekonaniu *Program* przedstawia z założenia fałszywe przesłanki co do ewentualnych działań inwestycyjnych. Poprawne dane z pomiarów są zafałszowane przez kryteria ewidencyjno-administracyjne. Należy do *Programu* co najmniej wprowadzić informację o wielkości **błędu wynikającego z zastosowania tego algorytmu względem rzeczywistej wartości wynikającej z uwzględnienia wszystkich osób przebywających w obszarach przekroczeń poziomu hałasu**.
- Należy scalić informacje o wielkości parametru *M* w obszarach, w których, podjęte środki inwestycyjne mogłyby zmniejszyć poziom hałasu. Takie wymogi zresztą stawia ustawa *Prawo ochrony środowiska*. Mówiąc krótko np. przedstawić zbiorczą informację dla obszaru al. Armii Krajowej zamiast ją prezentować oddzielnie. W obecnym stanie ustalenie logicznego i obiektywnego harmonogramu działań w oparciu o kryterium *M* jest niemożliwe lub co najmniej błędne.
- Należy uczynić ustalenia mapy akustycznej i *Programu*, podstawowym punktem wyjścia dla wszelkich prac nad mpzp i zmianami w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla Wrocławia*. W chwili obecnej jesteśmy bowiem od tego dalecy. Dwa tygodnie po prezentacji *Programu* w prasie pojawiła się informacja, że przy al. Armii Krajowej (na wysokości ul. Nyskiej) jeden z developerów zamierza umieścić kilkuset mieszkańców w 6-piętrowych blokach mieszkalnych - w rejonie w którym należy zaplanować kosztowne już teraz działania ograniczające hałas. Podobnie rzecz wygląda wobec przedstawionego w tym samym okresie mpzp dla rejonu ul. Spiskiej i Ślężnej (zabudowa blokowa w obszarze nadmiernej i niedopuszczalnej dla ludzi ekspozycji na hałas). Należy na poważnie potraktować zalecenia *Programu implementacji Dyrektywy 2002/49/WE w sprawie oceny i zarządzania hałasem w środowisku*, szczególnie zalecenia co do intensyfikacji wykorzystania metod planowania przestrzennego (studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego) i w innych aktach prawa miejscowego oraz postępowaniach wynikających z przepisów prawa budowlanego. Bardzo istotne w tym zakresie i mające wpływ na klimat akustyczny środowiska, jest wprowadzenie regulacji dotyczącej określania w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego **standardów akustycznych środowiska**. Spowoduje to znaczne uproszczenie postępowań w zakresie ochrony środowiska przed hałasem zarówno przy kontroli jak i podczas prowadzenia procedury lokalizacji inwestycji.

Mamy nadzieję, że nasze uwagi będą pomocne i inspirujące w opracowaniu ostatecznego kształtu tak wyczekiwanego przez mieszkańców programu ochrony przed hałasem.

Powyższe uwagi zostały przyjęte przez RO Huby na plenarnym posiedzeniu w dniu 20 sierpnia 2008 r. jako oficjalne stanowisko rady.

Z poważaniem